

Foreningen af Danske Buejægere

Kirsten Andersen

Formand

☎ 31 54 54 87

✉ kia@fadb.dk

29. jan. 2023

Vildtforvaltningsrådet

Att.: Jan Eriksen

Holmens Kanal 42

1216 København K

Foreningen af Danske Buejægere (FADB) tillader sig at rette henvendelse til vildtforvaltningsrådet, da rådet på baggrund af Teknisk rapport fra DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi nr. 257 2022, Aarhus Universitet **EFFEKTIVITET AF BUEJAGT - EN OPFØLGENDE UNDERSØGELSE** skal behandle muligheden for lovliggørelse af buejagt på sika-, då- og kronvildt.

Det er FADB's konklusion, at rapporten afklarer, at der ikke er forskel på effektiviteten af en korrekt placeret jagtpil kontra riffelkugle.

Buejagt er en bæredygtig jagtform. Grundet buejagts karakter er der et relativt lille udtag af vildtbestanden. Dette beror på det faktum, at man som buejæger skal have vildtet ind på helt kort afstand (FADB anbefaler max. skudafstand på 20 m). Vildtet skal samtidig være rolig, tryk og uvidende om buejægerens tilstedeværelse, da man ikke kan skyde med pil på et dyr, der har opdaget jægeren, eller som på anden vis er opskræmt. Derfor bestræber buejægeren sig på at færdes uopdaget i naturen.

Rapporten anbefaler overordnet, at effektiviteten af våben- og ammunitionstyper (haglvåben, riffel og bue) grundet disse metoders forskellige virkningsmåder og terminalballistik vurderes individuelt og ikke kun ved sammenligning.¹

Det fremgår af rapporten, at:

"Diskussion af effektiviteten af buejagt på de store hjortevildtarter vil her kunne nuanceres ved at inddrage buejagt på råvildt, som siden 2004 har været lovlig og efter den almindelige diskurs at dømmes generelt er anerkendt som effektiv og dyreværns-mæssigt forsvarlig. Det vil kunne anføres, at forøgelse af flugtafstande og sporlængder ved buejagt på de større arter

¹ Kanstrup et al 2022 s. 6

sammenlignet med riffeljagt relativt betragtet er på niveau med forøgelsen set hos råvildt, og at forøgelsen afspejler fysiologisk-ballistiske forhold og ikke skal ses som udtryk for, at bue og pil grundlæggende har utilstrækkelig effektivitet til jagt på de store arter”.²

Af rapporten fremgår det, at såfremt dyret bliver truffet i hjerte-/lungeregionen, er jagtpilen fuldt ud effektiv. Det skyldes, at man med jagtpilen oftest har gennemskud. Grundet spidsens skarphed opstår der ikke arteriespasme, ligesom blodet ikke umiddelbart koagulerer, hvorfor afblødningen sker hurtigt.

Jagtpilens effektivitet understøttes af den patofysiologiske udtalelse fra vicesstatsobducent Peter Juel Thiis Knudsen, der konkluderer:

”Baseret på retsmedicinsk litteratur og egne undersøgelser kan man ikke dokumentere en afgørende forskel mellem de to våben hvad angår overlevelsestid og smerte. Når man skal vurdere forskellen mellem de to projektiler, er det svært at tillægge den ene en afgørende forskel – eller fordel – over for den anden. Overlevelsestiden efter pileskud må antages at være marginalt forøget i forhold til riffelskud, da der ikke opstår læsioner fra den temporære kavitet, som ved riffelskud. Pileskud må antages at påføre mindre smerte end et riffelskud med efterfølgende overtryk i de omliggende organer.”³

Schweisshundeførerne er ligeledes af denne opfattelse, hvor det af Tabel 7 fremgår at 11 ud af 14 mener sandsynligheden for en positiv eftersøgning ved træf i hjerte/lunge er den samme, 1 mener den er størst ved bue og 2 mener den er størst ved riffel.

FADB er opmærksom på, at rapporten påpeger, der ved træf uden for hjerte-/lungeregionen er en udfordring ift. mindre sandsynlighed for positiv eftersøgning sammenlignet med riffelkugle.⁴ Data fra schweissregisteret viser længere sporelængde ved buejagt end ved riffeljagt, men at vigtigste parameter for sporelængden uanset våbentype er træfpunktet.⁵

Rapporten henviser til en finsk undersøgelse:

”Det noteres, at der i Finland er igangsat et ambitiøst feltstudie af buejagt på hvidhalet hjort, hvor der måles på gængse variable, fx flugtafstand. Der forsøges ligeledes registreret tid til bevidstløshed samt måling på bestemte fysiologiske variable (kortisol, pH m.v.) i en sample af 100 dyr skudt med bue sammenlignet med et tilsvarende antal skudt med riffel. Den vurderes yderligere at kunne understøtte en evaluering i Danmark. Undersøgelsen har ophæng i Helsingfors Universitet. Den er ikke publiceret og der foreligger ikke præcis information om, hvornår den forventes publiceret.”⁶

Der er nyligt udkommet en poster ([SJML_jousiposteri_EN.pdf \(jousimetsastys.fi\)](#)) fra denne undersøgelse. Der findes en gennemsnitlig flugtafstand for dyr skudt med bue på 55,31 m henholdsvis riffel på 55,66 m.

² Kanstrup, N., Balsby, T.J.S. & Sonne, C. 2022 s. 22

³ Kanstrup, N., Balsby, T.J.S. & Sonne, C. 2022 s. 21

⁴ Kanstrup, N., Balsby, T.J.S. & Sonne, C. 2022 s. 18 -19

⁵ Kanstrup, N., Balsby, T.J.S. & Sonne, C. 2022 s. 16

⁶ Kanstrup, N., Balsby, T.J.S. & Sonne, C. 2022 s. 23

Den gennemsnitlige flugtafstand i den danske undersøgelse angives til 59,1 m og fraregnet 3 meget lange flugtafstande til 52,7 m.⁷

Anskydningsprocenten er opgjort til 7,1 – 9,6 %⁸. Det fremgår af rapporten, at der ikke foreligger tilsvarende brugbart grundlag for sammenligning af risikoen for anskydning under riffeljagt.⁹ Den ovenfor nævnte finske undersøgelse, finder anskydningsprocenten for bue på 6,30 % henholdsvis riffel på 6,60 %.

Af rapporten fremgår, at overfladiske sår, med større sandsynlighed end tilsvarende sår forårsaget af riffelammunition vil heles og dyret samtidig sandsynligvis vil føle mindre smerte.¹⁰ I den første rapport fra 2021 fremgår:

”(Georén 2019) opsummerer på basis af en gennemgang af litteratur bl.a. fra lægevidenskaben, at smerten forvoldt af en jagtpil formentlig er mindre end smerten forvoldt af et riffelprojektil grundet pilens skærende egenskaber sammenlignet med, at projektilet i højere grad knuser væv. Han sandsynliggør, at en jagtpil, der træffer korrekt i hjerte-/lungeregionen, ikke nødvendigvis udløser smerte overhovedet, hvilket er grunden til, at buejægere oplever, at påskudte dyr ikke reagerer i skudøjeblikket. Ligeledes sandsynliggør han, at en jagtpil ved ikke-optimalt placerede skud med længere overlevelsestid samlet udløser mindre smerte end et riffelprojektil, samtidig med at overlevelschancerne ved lette anskydninger (fx strejfskud) er større ved buejagt, fordi læsionen fra en jagtpil lettere heler og i mindre grad end læsionen fra et riffelprojektil giver anledning til infektion. Ditchkoff (2019) beskriver dette ud fra undersøgelser af radiomærkede dyr.”¹¹

Rapporten afklarer på baggrund af udtalelser fra schweishundeførerne, de vigtigste faktorer ift. at minimere antallet af anskydninger. Rapporten anbefaler at man inddrager anvisningerne fra schweishundeførerne i uddannelsen af buejægere, for at effektivisere buejagt og til yderligere sikring af korrekt træfpunkt.¹² I FADB har vi allerede indledt de første drøftelser omkring, hvordan buejægeruddannelsen kan udvikles og hvilke efteruddannelses tiltag der kan iværksættes til nuværende buejægere, med ekstra fokus på de forhold rapporten påpeger.

For at opsummere: Ved korrekt træf i hjerte-/lungeregionen kan der ikke konstateres forskel på effektivitet mellem jagtpil og riffelkugle. Den finske undersøgelse finder i direkte sammenligning mellem riffel- og buejagt ingen reel forskel i hverken flugtlængde eller anskydningsfrekvens. På denne baggrund mener FADB det er fuldt forsvarligt dyreværns mæssigt at indføre buejagt på det store hjortevildt.

Med venlig hilsen

Kirsten Andersen

Kirsten Andersen (Jan 29, 2023 14:37 GMT+1)

Kirsten Andersen
Formand, Foreningen af Danske Buejægere

⁷ Kanstrup, N., Balsby, T.J.S. & Sonne, C. 2022 s. 12

⁸ Kanstrup, N., Balsby, T.J.S. & Sonne, C. 2022, s. 13

⁹ Kanstrup, N., Balsby, T.J.S. & Sonne, C. 2022 s. 5

¹⁰ Kanstrup, N., Balsby, T.J.S. & Sonne, C. 2022 s. 24

¹¹ Kanstrup & Sonne 2021, s. 18

¹² Kanstrup, N., Balsby, T.J.S. & Sonne, C. 2022 s. 23

brev til vildtforvaltningsrådet ang. buejagt på det store hjortevildt

Final Audit Report

2023-01-29

Created:	2023-01-29
By:	Foreningen af Danske Buejægere (fadb@fadb.dk)
Status:	Signed
Transaction ID:	CBJCHBCAABAAX6UmUXNYVvVFsfSc7FEBFv2K1rNyswBX

"brev til vildtforvaltningsrådet ang. buejagt på det store hjortevildt" History

- Document created by Foreningen af Danske Buejægere (fadb@fadb.dk)
2023-01-29 - 6:59:18 AM GMT
- Document emailed to kia@fadb.dk for signature
2023-01-29 - 7:01:23 AM GMT
- Email viewed by kia@fadb.dk
2023-01-29 - 1:35:20 PM GMT
- Signer kia@fadb.dk entered name at signing as Kirsten Andersen
2023-01-29 - 1:37:09 PM GMT
- Document e-signed by Kirsten Andersen (kia@fadb.dk)
Signature Date: 2023-01-29 - 1:37:11 PM GMT - Time Source: server
- Agreement completed.
2023-01-29 - 1:37:11 PM GMT